

POSITION PAPER MVO NEDERLAND

Beleidsnota ministerie van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking: “Doen waar Nederland goed in is” – rondetafelgesprek 15 september 2022

MVO Nederland verwelkomt de beleidsnota “Doen waar Nederland goed in is” en geeft vanuit het perspectief van de duurzame ondernemer graag een aantal aandachtspunten mee.

De verantwoordelijkheid van het Nederlandse bedrijfsleven voor een duurzame economie strekt zich uit tot ver buiten de landsgrenzen. Een groeiende groep ondernemers neemt verreгаande stappen om ketens te verduurzamen, bijvoorbeeld door een eerlijke prijs te rekenen voor grondstoffen en producten en samen te werken met verantwoorde producenten. Zo maken zij een positieve impact op de landen waar zij zaken mee doen. Deze bedrijven worden echter geremd in het realiseren van hun ambities omdat veel markten nog te veel worden gedomineerd door achterblijvers die compliance-gedreven zijn. Gemotiveerde ondernemingen kunnen daarom nu onvoldoende versnellen en innoveren en werken in een ongelijk speelveld.

IMVO

IMVO wetgeving

Om een positieve en duurzame impact van het Nederlands bedrijfsleven op landen wereldwijd te realiseren is het cruciaal dat internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO) centraal staat in de ambities van de Nederlandse handelsagenda. In de beleidsnota wordt op gebied van IMVO het gelijke speelveld voor internationale handel benadrukt. Hiermee wordt de keuze onderbouwd om als Nederland niet voorop te lopen en zoveel mogelijk in de pas te lopen met het Europese voorstel. Dit baart ons zorgen om een aantal redenen:

- Het EU-wetgevingsproces is minder voortvarend dan de voorgestelde tijdslijn voor nationale wetgeving. Met het streven naar parallelle behandeling ligt meer vertraging in het verschiet. Bovendien is de reikwijdte van het EU-voorstel te beperkt en niet in lijn met de OESO-richtlijnen. De wet laat mkb buiten schot en focust alleen op de directe toeleverancier, terwijl risico's zich vaak schakels verder in de keten voordoen. Met een ambitieus nationaal wetsvoorstel zendt Nederland een sterk signaal naar de EU om meer te doen. Wetgeving die geldt voor alle bedrijven in risicosectoren, waarbij risico's inzichtelijk worden gemaakt over de hele keten.
- Er is nu juist sprake van een ongelijk speelveld: namelijk tussen koplopers en achterblijvers, tussen bedrijven die veelvuldig greenwashen maar geen echte verduurzaming in de keten doorvoeren en bedrijven die daadwerkelijk voor transparantie instaan. Dit benadeelt bedrijven die willen innoveren en versnellen. Bovendien komt er meer wetgeving aan op EU-niveau, onder anderen op gebied van traceability, productpaspoorten en Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid. Door in Nederlands IMVO-beleid vooruit te lopen op aanstaande EU-wetgeving wordt juist concurrentievoordeel ten opzichte van andere EU-landen gecreëerd.

IMVO steunpunt

De duurzame mkb'er heeft een sleutelrol binnen de transitie naar duurzame handel. Het is daarom belangrijk het mkb in staat te stellen MVO-risico's aan te pakken. Dit vergt ondersteuning, met name in de vertaling van beleid naar de praktijk van de ondernemer. Het mkb kan namelijk moeite hebben met implementatie van *due diligence* door het beleidsmatige karakter van richtlijnen en uiteenlopende

financieringskaders. Het is daarom positief dat het IMVO steunpunt van start gaat. Daarbij is het van belang de eerste fase goed te monitoren in de praktijk en parallel uit te werken hoe betrokken stakeholders op lange termijn een actieve bijdrage kunnen leveren om bedrijven zo goed mogelijk te ondersteunen. Juist bij dit soort steunpunten voor bedrijven is samenwerking met stakeholders uit het veld essentieel om een zo groot mogelijk bereik te realiseren. Biedt bedrijven niet alleen informatie maar ook voldoende praktische (financiële) ondersteuning en tools om echt aan de slag te gaan. Kijk daarbij ook naar wat er in het veld al beschikbaar is, in plaats van opnieuw het wiel uit te vinden.

Sectorale samenwerking

We verwelkomen de ambitie van het ministerie om in aanvulling op de aanstaande wetgeving en de start van het IMVO Steunpunt additionele maatregelen te ontwikkelen, waaronder op sectorale samenwerking. Sectorsamenwerking waarbij binnen een sector (of sectoroverstijgend) gezamenlijk gezocht wordt naar innovatieve oplossingen kan een goede en inclusieve manier zijn van ketenverduurzaming. De aanstaande IMVO-wetgeving verhoogt de urgentie voor sectorsamenwerking. Tegelijkertijd zien wij in onze sectornetwerken dat die samenwerking niet vanzelf gaat en dat een rol voor het agenderen, faciliteren en opschalen vaak nodig blijft. Wij roepen het ministerie op bij het ontwikkelen van nieuwe IMVO-maatregelen op het gebied van sectorale samenwerking oog te houden voor welke vormen van samenwerking in de praktijk goed werken en in dialoog te blijven met partijen uit het veld. Daarbij zien we twee aandachtspunten:

- Een zo breed mogelijke invulling van sectorale samenwerking. MVO Nederland pleit voor een visie op sectorale samenwerking die de IMVO-sectorconvenanten overstijgt. Namelijk een zo breed mogelijke invulling, waar samenwerking op verschillende thema's, risico's, activiteiten en met diverse partners mogelijk wordt gemaakt, mits deze voldoet aan de OESO-richtlijnen. Kijk welke vormen van samenwerking nu in de praktijk al goed werken en versterk deze initiatieven.
- Maak gelijkwaardige samenwerking leidend. Duurzame, internationale productie en handel en verbetering in productielanden moet het uitgangspunt van het beleid op sectorale samenwerking zijn. Dit betekent dat lokale stakeholders op gelijkwaardige voet moeten deelnemen aan samenwerkingsprocessen om ketens te verduurzamen. MVO Nederland pleit voor een focusverschuiving van onderhandelingsprocessen in Nederland naar gelijkwaardige samenwerking met internationale ketenpartners.

Circulaire economie

MVO Nederland vindt het opvallend dat circulaire economie slechts twee keer wordt vermeld in de nota; eenmaal in relatie tot groene verdienkansen en eenmaal in relatie tot het grondstoffenbeleid. Een gemiste kans wat ons betreft, aangezien circulaire economie hoog op de agenda staat in Nederland, zowel in nationaal beleid als bij de bedrijven in ons netwerk, ook zij die internationaal werkzaam zijn. De bedrijven in het netwerk van MVO Nederland zien het belang van duurzame ketens en zetten zich hiervoor in met innovatieve projecten en samenwerkingen. We zien dat een groeiende groep bedrijven verregaande stappen neemt om met ketenpartners samen te werken aan circulaire oplossingen in bijvoorbeeld textiel (India, Australië) en afvalverwerking (Indonesië). Nederland kan wereldwijd een leidende rol pakken om ook in het buitenland de circulaire transitie te versnellen en kennis en projecten te exporteren.

Over MVO Nederland

MVO Nederland stuurt de transitie naar een duurzame economie met de grootste ondernemersbeweging van Europa. Die transitie vraagt om verandering van het huidige systeem. Het bedrijfsleven is als geen ander in staat om snel en goed in te spelen op veranderende omstandigheden. En dus geloven wij dat we samen met hen het snelste en de beste resultaten bereiken. MVO Nederland wil dat in 2025 minimaal twintig procent van de Nederlandse economie omgaat in de duurzame economie, die gestoeld is op meer dan alleen financiële waarden en draait binnen de grenzen van de planeet en maatschappij. Alleen zo kunnen we het tij keren. Meer informatie: www.mvonederland.nl.

IMVO

MVO Nederland draagt bij aan het Nederlandse IMVO-beleid met de -door ondernemers zeer gewaarde- [MVO Risico Checker](#) en [IMVO Vouchers](#), en met haar expertise in het begeleiden van (groepen) ondernemers met due diligence. MVO Nederland heeft in de IMVO-programma's "Samen Veranderen" en "Omzet met Impact" coalities gebouwd in o.a. agrifood, chemie, textielsector, waarbinnen mkb'ers uit zowel Nederland en landen als Uganda, Indonesië en India gezamenlijk werken aan het terugbrengen van IMVO-risico's in de keten en impact maken op de SDG's.